

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека**

***Бобрик Іван Іванович – вчений, лікар-анатом,
заслужений діяч науки і техніки УРСР, Президент
наукового товариства анатомів, гістологів,
ембріологів і топографоанатомів України, завідувач
кафедри нормальної анатомії, декан 1-го
лікувального факультету : (до 100-річчя від дня
народження)***

Інформаційний список літератури

КИЇВ 2025

УДК 016:61
К65

Укладачі:

Клюшніченко О. В.
Медяник Л. С.

Відповідальна за випуск:

Папуша Л. В.

Бобрик Іван Іванович – вчений, лікар-анатом, заслужений діяч науки і техніки УРСР, Президент наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, завідувач кафедри нормальної анатомії, декан 1-го лікувального факультету: (до 100-річчя від дня народження) : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад.: О. В. Клюшніченко, Л. С. Медяник ; відп. за вип. Л. В. Папуша. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2025. – 25 с.

Інформаційний список літератури підготовлено з нагоди 100-річного ювілею видатного лікаря-анатома, заслуженого діяча науки і техніки УРСР, завідувача кафедри нормальної анатомії, декана 1-го лікувального факультету. До списку літератури включено бібліографічні описи наукових праць Бобрика І. І. та література про вченого.

Від укладача

Інформаційний список літератури підготовлено з нагоди 100-річчя від дня народження Бобрика Івана Івановича – видатного вченого-дослідника, лікаря-анатома, заслуженого діяча науки і техніки УРСР, Президента наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, завідувача кафедри нормальної анатомії (1978-2004), нині кафедри описової та клінічної анатомії, декана 1-го лікувального факультету (1977-1986) нині Медичного факультету № 1.

Матеріали списку літератури відображають публікації вченого за період з 1959 по 2008 роки, які зберігаються у фондах бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця. Загальна кількість бібліографічних записів – 137.

Список літератури складається з трьох розділів:

- Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали;
- Публікації у наукових збірниках та періодичних та продовжуваних виданнях (бібліографічні описи праць подано у хронологічному порядку, а у межах року – за алфавітом назв);
- Література про Бобрика Івана Івановича (розміщено за алфавітом назв).

При підготовці списку літератури опрацьовано каталоги: бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (електронний, алфавітний, http://ek.librarynmu.com/cgi-bin/irbis64r_plus/cgiirbis_64_ft.exe ; імідж-каталог «Наукові праці вчених-медиків НМУ імені О. О. Богомольця» <http://ik.librarynmu.com/catalog?letter=%D0%91&box=%D0%91%D0%BB%D0%B0%E2%80%93%D0%91%D0%BE%D0%B1&image=%D0%91%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%BA%20%D0%98.%D0%98>

Бібліографічний опис здійснено згідно з діючими стандартами України.

Знаком астерікс відмічено документи, які не перевірено de-vizo.

Біографічна довідка

Бобрик Іван Іванович – (06.10.1925–14.06.2011), вчений-дослідник, видатний представник славетної київської школи анатомів, лікар-анатом, доктор медичних наук (1976), професор (1978), член-кореспондент АПНУ (1995), лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1986), заслужений діяч науки і техніки УРСР (1989), заступник голови кваліфікаційної Ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій з морфології, почесний Президент наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, завідувач кафедри нормальної анатомії (1978-2004), нині кафедра описової та клінічної анатомії, декан 1-го лікувального факультету (1977-1986) нині Медичного факультету № 1, головний редактор журналу «Вісник морфології», учасник 2-ї світової війни. Значним внеском професора Бобрика та очолюваної ним Української номенклатурної комісії у вітчизняну анатомію було видання «Української анатомічної номенклатури» (2000).

Народився в смт. Митки, Барського району Вінницької обл. У грудні 1945 р., після демобілізації з армії, продовжив навчання у школі №1 м. Бар. У 1949 р. закінчив 10 класів з відзнакою і, як учасник війни, був зарахований на I курс лікувального факультету Київського медичного інституту без іспитів. У 1955 р. закінчив з відзнакою Київський медичний інститут. З 1958 по 1960 рр. працював асистентом кафедри топографічної анатомії Тернопільського медичного інституту. У 1960 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Кровопостачання різних видів кишкових анастомозів в експерименті» та був переведений до Києва на посаду асистента кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. З 1960 по 1964 рр. — асистент, з 1964 по 1976 рр. — доцент, а з 1976 по 1978 рр. — професор кафедри топографічної анатомії, з 1978 по 1986 рр. — декан 1-го лікувального факультету, одночасно з 1978 р. — завідувач кафедри нормальної анатомії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. У 1973 р.

захистив докторську дисертацію на тему «Нервные элементы культы желудка и органов гепатопанкреатодуоденальной области после резекции желудка на разных уровнях».

Своє життя Іван Іванович присвятив одній із найважливіших галузей медицини – морфології.

Основні напрями наукових досліджень: розвиток мікроциркуляторного русла різних органів людини в ембріональному і плідному періодах морфогенезу.

Наукові дослідження кафедри анатомії людини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця з вивчення морфогенезу мікроциркуляторного русла досягли світового рівня, а подекуди випередили пошуки передових вітчизняних і закордонних морфологічних центрів та лабораторій. За досить короткий час кількість дослідників мікроциркуляторного русла на кафедрі значно зросла і цією проблемою за часів керівництва кафедрою професора І. І. Бобрика почали займатися морфологи не лише в Україні, але й поза її межами. Виник і поступово розвинувся важливий науковий напрямок, склалася самобутня морфологічна школа.

Невтомні багаторічні пошуки вченого втілилися у понад 300 друкованих працях, зокрема 16 монографіях, підручниках, посібниках, анатомічному атласі. Під керівництвом І. І. Бобрика підготовлено 15 докторів і 19 кандидатів медичних наук.

Висока цілеспрямованість і воля, принциповість і професіоналізм, доброзичливе ставлення до колег здобули професору І. І. Бобрику заслужений авторитет в університеті, науковій спільноті України.

За бойові заслуги нагороджений орденом «Отечественной войны II степени», медалями «За отвагу», «За освобождение Варшавы», «За освобождение Берлина», «За участие в Великой Отечественной войне», «За взятие Берлина», «За форсирование Одера и Нитссы».

Бібліографія наукових праць

І. Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали

1. **Бобрик И. И.** Кровоснабжение анастомозов желудочно-кишечного тракта : автореф. дис. ... канд. мед. наук / И. И. Бобрик. – Киев, 1959. – 16 с.
2. **Бобрик И. И.** Кровоснабжение анастомозов желудочно-кишечного тракта : дис. ... канд. мед. наук / И. И. Бобрик. – Киев, 1959. – 212 с. : ил. / Киевский ордена Трудового Красного Знамени мед. ин-т им. А. А. Богомольца. Кафедра оперативной хирургии и топографической анатомии/.
3. **Бобрик И. И.** Нервные элементы культи желудка и органов гепатопанкреатодуоденальной области после резекции желудка на разных уровнях (экспериментально-морфологическое исследование) : автореф. дис. ... д-ра мед. наук (14.00.02) / И. И. Бобрик. – Киев, 1973. – 36 с.
4. **Бобрик И. И.** Нервные элементы культи желудка и органов гепатопанкреатодуоденальной области после резекции желудка на разных уровнях (экспериментально-морфологическое исследование) : дис. ... д-ра мед. наук / И. И. Бобрик ; КМИ им. А. А. Богомольца, Кафедра оперативной хирургии и топографической анатомии. – 1973. – 363 с. : фот. - Библиогр.: с. 300-363.

1970

5. Кровоснабжение органов пищеварительного тракта человека / под ред. К. И. Кульчицкого, И. И. Бобрика. – Київ : Здоров'я, 1970. – 315 с.

1975

6. Методические разработки практических занятий по оперативной хирургии и топографической анатомии для лечебного факультета / Ю. Н. Андрушин, Д. Б. Беков, И. И. Бобрик // МЗ УССР, Черновицкий гос. мед. ин-т, Киевский мед. ин-т им. А. А. Богомольца. – Черновцы, 1975. – 103 с.

1980

7. Методические разработки практических занятий по оперативной хирургии и топографической анатомии для педиатр. факультетов / Черновицкий мед. ин-т, Киев. мед. ин-т им. А. А. Богомольца; сост. К. И. Кульчицкий, В. Н. Круцяк, И. И. Бобрик. – Черновцы, 1980. – 81 с.

1986

8. Методические рекомендации «Сканирующая электронная микроскопия коррозионных аналитических препаратов / МЗ УССР; сост. И. И. Бобрик [и др.]. – Киев : Б.И., 1986. – 15 с.
9. Сосудистый эндотелий / И. И. Бобрик [и др.]; под ред. В. В. Куприянова [и др.]. – Киев : Здоров'я, 1986. – 248 с.

1987

10. Развитие сосудов эндокринных органов человека в пренатальном периоде онтогенеза : сб. науч. трудов / Киев. мед. ин-т им. А. А. Богомольца; под ред. И. И. Бобрика. – Киев : КМИ, 1987. – 89 с.

1989

11. Оперативная хирургия и топографическая анатомия : учебник / И. И. Бобрик [и др.] ; под ред. : К. И. Кульчицкого, И. И. Бобрика. - Київ : Вища школа, 1989. – 472 с. : іл.

1990

12. Атлас анатомии новорожденного : справочное издание / И. И. Бобрик, В. И. Минаков. - Киев : Здоров'я, 1990. – 168 с. : ил. – Библиогр.: с. 165.
13. Учебное пособие по рентгенанатомии : метод. рекомендации / Киев. мед. ин-т им. А. А. Богомольца, Черновицкий гос. мед. ин-т; сост. И. И. Бобрик, В. И. Милько, А. Н. Синицкая, Т. В. Топчий. – Київ; Чернівці, 1990. – 86 с.

1991

14. Развитие кровеносных и лимфатических сосудов / И. И. Бобрик, Е. А. Шевченко, В. Г. Черкасов. – Київ : Здоров'я, 1991. – 208 с. : мал.

15. 150 лет Киевскому медицинскому институту / И. И. Бобрик [и др.]; под ред. Е. И. Гончарука; МОЗ УССР. – Киев : Здоров'я, 1991. – 263 с. : ил.

2000

16. Анатомія людини : підручник / О. І. Свиридов ; за ред. І. І. Бобрика. - Київ : Вища школа, 2000. - 399 с. : іл.

17. Тесты к переводному государственному экзамену по анатомии человека для иностранных студентов. – Изд. 2-е, доп. и перераб., с латин. терминами / И. И. Бобрик [и др.]; под ред. И. И. Бобрика; Нац. мед. ун-т им. А. А. Богомольца. Каф. норм. анатомии. – Київ, 2000. – 195 с.

2001

18. Міжнародна анатомічна номенклатура : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / за ред.: І. І. Бобрика, В. Г. Ковешнікова. – Київ : Здоров'я, 2001. – 328 с.

19. 160 років Національному медичному університету імені О. О. Богомольця : біографія колективна / І. І. Бобрик [та ін.] ; за ред. Є. Г. Гончарука ; Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ : Століття, 2001. – 368 с. : іл.

20. Сучасні аспекти функціональної анатомії центральної нервової системи : навчально-методичний посібник / І. І. Бобрик, В. Г. Черкасов ; М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ, 2001. – 152 с. : іл. – Бібліогр.: с. 115.

2002

21. Особливості функціональної анатомії дитячого віку : навчально-методичний посібник / І. І. Бобрик, В. Г. Черкасов. – Київ, 2002. – 116 с. : іл. – Бібліогр.: с. 115.

2003

22. Органи чуття (огляд структури та функції) : монографія / В. Г. Черкасов ; авт. передм. І. І. Бобрик. – Київ : МЕГА, 2003. – 212 с. : іл. – Бібліогр.: с. 209-210.

2010

23. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) / В. Г. Черкасов, І. І. Бобрик, Ю. Й. Гумінський, О. І. Ковальчук; за ред. проф. В. Г. Черкасова. – Вінниця : Нова Книга, 2010. – 392 с.

2011

24. Пам'ять серця. Книга спогадів : біографія колективна : в 2 кн. Кн. 1 / І. І. Бобрик [та ін.] ; за ред. В. Ф. Москаленка ; Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ : Авіцена, 2011. – 232 с. : іл.
25. Пам'ять серця. Книга спогадів : біографія колективна : в 2 кн. Кн. 2 / І. І. Бобрик [та ін.] ; за ред. В. Ф. Москаленка ; Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ : Авіцена, 2011. – 256 с. : іл.

2012

26. Анатомія дитини (з основами ембріології та вадами розвитку) : навч. метод. посіб. / І. І. Бобрик, В. С. Школьніков, С. Д. Максименко, Ю. Й. Гумінський. – Луганськ : Віртуал реальність, 2012. – 381 с. – Бібліогр.: с. 380.

2021

27. Анатомія людини : в 3 т. Т. 1 / І. І. Бобрик [та ін.] ; за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія 2006, 2021. – 324 с. : рис., табл. - Предм. покаж.: с. 305–312.

II. Публікації у наукових збірниках та періодичних та продовжуваних виданнях

1956

28. 75 лет научного студенческого общества Киевского медицинского института / И. И. Бобрик, В. А. Березовский // Тезисы докладов 16-й научной студенческой конференции, посвященной 75-летию НСО КМИ. – Киев, 1956. – С. 3-6.

1958

29. Васкуляризация и невротизация энтероанастомоза / И. И. Бобрик // Труды молодых ученых института. – Киев, 1958. – С. 13-20. – Библиогр. : с. 21.
30. Васкуляризация энтероанастомозов / И. И. Бобрик // Тезисы докладов VI Всесоюзного съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Киев, 1958 – Харьков, 1959. – С. 557.

1959

31. Васкуляризация желудочно-кишечных анастомозов человека // И. И. Бобрик // Врачебное дело. – 1959. – № 4. – Стб. 395-396.

1960

32. Исследование структуры нижнелуночкового нерва после воздействия на него новокаина с гиалуронидазой / Л. И. Урбанович, И. И. Бобрик // Проблемы стоматологии : сб. статей. – Т. V. – Киев : Госмедиздат УССР, 1960. – С. 376-382.

1969

33. Состояние интраорганных нервных элементов культи желудка после его резекции / И. И. Бобрик // Морфология реактивных изменений периферической нервной системы в условиях эксперимента. – Київ : Здоров'я, 1969. – Вып. 1. – С. 15-20.

1970

34. Влияние экспериментальной резекции желудка на нервные элементы желчного пузыря внепеченочных желчных протоков / И. И. Бобрик // Хирургия желчевыводящих путей (КМИ). – 1970. Вып. 3. – Київ : Здоров'я, 1970. – С. 98-103.

1971

35. Відновлення нервово-судинних зв'язків в оперованому шлунку / І. І. Бобрик // Колатеральний кровообіг : матеріали IV респ. конф. 21-23 червня 1971 р. – Київ : Здоров'я, 1971. – С. 28-29.

36. Нейрогистологическая оценка атофановой модели язвенной болезни / И. И. Бобрик // Морфогенез и регенерация, 1971. – Вып. 3. – С. 8-13.

1972

37. Возрастные изменения нервных элементов желудка человека / И. И. Бобрик // Всесоюзная научная конференция по возрастной морфологии 12-14 декабря 1972 г. : тез. докладов. – Самарканд, 1972. – Т. 2. – С. 12-13.

38. Морфологические изменения в нервном аппарате печени после экспериментальной резекции желудка / И. И. Бобрик // Хирургия органов пищеварения. – Київ : Здоров'я, 1972. – Вып. 2. – С. 142-146.

39. Новые материалы об изменениях рецепторов сердца, возникающих после резекции желудка / И. И. Бобрик // Морфогенез и регенерация, 1972. – Вып. 4. – С. 68-71.

40. Развитие нервных элементов треугольника мочевого пузыря у плодов человека / Л. В. Штанько, И. И. Бобрик // Всесоюзная научная конференция по возрастной морфологии 12-14 декабря 1972 г. : тез. докладов. – Самарканд, 1972. – Т. 2. – С. 113-114.

1973

41. Изменения внутриорганного нервного аппарата желудка при язвенной болезни и экспериментальной язве / И. И. Бобрик // Актуальные вопросы гастроэнтерологии. – Минск, 1973. – С. 9-10.

1974

42. Микроциркуляторное русло желудка при язвенной болезни и экспериментальной язве / И. И. Бобрик // Ультраструктура микроциркуляторных путей в патологии : материалы Респ. конф. – Львов, 1974.*

43. Реакция интраорганных нервных аппаратов внутренних органов на некоторые оперативные вмешательства в эксперименте / И. И. Бобрик [и др.] // Материалы VIII Всесоюзного съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. – Ташкент, 1974.*

1975

44. Конце-боковые анастомозы в хирургии толстой кишки / И. И. Бобрик, Ю. Г. Лукьяненко // Материалы I Украинской проктологической конференции 25-27 сентября 1975 г. – Донецк, 1975. – С. 224.
45. Нервные элементы двенадцатиперстной кишки после резекции желудка по Гофмейстеру-Финстереру и гастроеюнодуоденопластики в эксперименте / И. И. Бобрик // Хирургия органов пищеварения, 1975. – Вып. 4. – С. 113-118.
46. О методической работе по курсу оперативной хирургии и топографической анатомии / И. И. Бобрик [и др.] // Общие закономерности морфогенеза и регенерации. – Тернопіль, 1975. – С. 283.
47. Состояние рецепторов сердца в условиях экспериментальных операций на органах брюшной полости / И. И. Бобрик // Общие закономерности морфогенеза и регенерации : тез. VI Укр. респ. конф. анатомов, гистологов и эмбриологов. – Тернопіль, 1975. – С. 26.

1976

48. Макро– и микроскопические предпосылки стволовой и селективной ваготомии / И. И. Бобрик // Тезисы докладов 7-й Укр. респ. конф. анатомов, гистологов и эмбриологов, посвященной 100-летию со дня рождения акад. В. В. Воробьева. – Харьков, 1976. – С. 16.

1979

49. Ультраструктурные особенности развития кровеносных капилляров бронхиогенной группы желез плодов человека / И. И. Бобрик, В. Г. Черкасов // Нервные и гуморальные механизмы возникновения основных заболеваний сердечно-сосудистой системы : тез. докладов. – Полтава, 1979. – С. 15.

1980

50. Закономерности изменения холинергических и адренергических нервных элементов в зоне соустьей, наложенных на желудочно-кишечном тракте в

эксперименте / И. И. Бобрик // I Украинский съезд анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов : тез. докладов. – Винница, 1980. – С. 21-22.

51. Памяти Игоря Евгеньевича Кефели (1919-1980). Анатом / И. И. Бобрик, А. А. Архипович // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1980. – № 4. – С. 125-126.

1981

52. Ультраструктурные адаптационные изменения гемомикроциркуляторного русла в условиях моделирования коллатерального кровообращения / И. И. Бобрик [и др.] // Актуальные проблемы современной патофизиологии : тез. докладов Всесоюз. конференции, посвящ. 100-летию со дня рождения А. А. Богомольца (1881-1981). – Киев, 1981. – С. 21-22.
53. Учебно-исследовательская работа студентов на кафедрах анатомии человека и оперативной хирургии с топографической анатомией / И. И. Бобрик [и др.] // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1981. – № 2. – С. 106-107.

1982

54. Гетероморфизм сосудистого эндотелия / И. И. Бобрик // Клинические аспекты рассеянного внутрисосудистого свертывания крови : сб. науч. работ; под ред. Б. М. Щепотина. – Киев, 1982. – С. 196-202.
55. Применение ксенобрюшинных протезов при артериальном протезировании / В. В. Сатмари, И. И. Бобрик, В. В. Грибенко, И. Л. Первак // Клиническая хирургия. – 1982. – № 7. – С. 60-61.
56. Пространственно-временная организация гемато-целлюлярных барьеров эндокринных органов в онтогенезе человека / И. И. Бобрик [и др.] // IV Всесоюзный съезд геронтологов и гериатров 14-17 сентября 1982 г., г. Кишинев : тез. и реф. докладов. – Киев, 1982. – С. 42.
57. 140 лет кафедры анатомии Киевского медицинского института / И. И. Бобрик, Л. В. Чернышенко // Врачебное дело. – 1982. – № 2. – С. 1-2.

58. Структура гемомикроциркуляторного русла селезенки плодов человека по данным сканирующей и трансмиссионной электронной микроскопии / И. И. Бобрик, В. Г. Черкасов // Клинические аспекты рассеянного внутрисосудистого свертывания крови : сб. науч. работ; под ред. Б. М. Щепотина. – Киев, 1982. – С. 163-170.
59. Ультраструктурные особенности секреторного процесса в эндокринных органах человека в пренатальном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, А. И. Парахин, В. Г. Черкасов, Е. А. Шевченко // Актуальные вопросы экспериментальной и клинической эндокринологии : тез. докладов III съезда эндокринологов УССР, 28-30 сентября 1982 г., Винница. – Киев, 1982. – С. 17.

1983

60. Анализ формообразующих факторов, определяющих развитие стенки внутриорганных кровеносных микрососудов в пренатальном периоде морфогенеза / И. И. Бобрик [и др.] // Актуальные проблемы эндокринологии : тез. докладов IV Респ. науч.-практ. конф. эндокринологов Киргизской ССР, 18-20 ноября 1983 г. – Фрунзе, 1983. – С. 189-191.
61. Воспитывающее обучение студентов-медиков в условиях преподавания анатомии человека / И. И. Бобрик, С. В. Стеценко, Л. И. Соловьева, Н. Г. Федосенко // Вопросы педагогики и психологии высшей медицинской школы. – Киев; Донецк, 1983. – С. 38-39.
62. История анатомии в Украине в годы Советской власти / И. И. Бобрик, Л. В. Чернышенко // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1983. – № 1. – С. 95-98.
63. Структурные трансформации типов эндотелия микрососудов как показатель адаптационных процессов в сосудистой стенке / И. И. Бобрик, Е. А. Шевченко, А. И. Парахин // Поражение сосудистой стенки и гемостаз : тез. докладов / XI Всесоюз. конференция 15-16 декабря 1983 г., Минск. – Минск, 1983. – С. 24-26.

1984

64. Владимир Алексеевич Бец : к 150-летию со дня рождения. Анатом (1834-1894) / И. И. Бобрик // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1984. – Т. 87, вып. 12. – С. 98-101 : портр.
65. Владимир Алексеевич Бец : 150 лет со дня рождения / И. И. Бобрик // Вопросы морфологии центральной нервной системы : респ. науч. конференция посвящ. 150-летию со дня рождения В. А. Беца 15-16 ноября 1984 г. : тез. докладов. – Киев, 1984. – С. 3-4.
66. Гемато-тканевые взаимоотношения в эндокринных органах человека на протяжении внутриутробного периода развития / И. И. Бобрик [и др.] // Вопросы морфологии центральной нервной системы : респ. науч. конференция посвящ. 150-летию со дня рождения В. А. Беца 15-16 ноября 1984 г. : тез. докладов. – Киев, 1984. – С. 15-16.
67. Гистогенез сосудистого эндотелия внутриорганных микрососудов эндокринных желез человека / И. И. Бобрик // Морфология : респ. межвед. сб., Вып. 9. – Киев, 1984. – С. 6-11.
68. История анатомических музеев в Украине и их значение для атеистической пропаганды и популяризации достижений науки / И. И. Бобрик, Л. В. Чернышенко // Врачебное дело. – 1984. – № 2. – С. 119-122.
69. Корифей медичної науки : до 150-річчя з дня народження В. О. Беца / І. Бобрик // Медичні кадри. – 1984. – 15 листопада.
70. Развитие гемомикроциркуляторного русла половых желез человека в пренатальном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, Е. А. Шевченко, А. И. Парахин, В. Г. Черкасов // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1984. – Т. 87, вып. 10. – С. 78-81.

1985

71. Владимир Алексеевич Бец : к 150-летию со дня рождения. Анатом / И. И. Бобрик // Врачебное дело. – 1985. – № 1. – С. 1-4.

72. Закономерности гистогенеза эндотелиоцитов кровеносных микрососудов в пренатальном периоде морфогенеза человека / И. И. Бобрик // Актуальные вопросы морфологии; тез. докл. 2 съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов Укр. ССР, Полтава, 11-13 сентября 1985 г. / МЗ УССР. Укр. респ. науч. об-во анатомов, гистологов, эмбриологов, Полтавский мед. стомат. ин-т. – Полтава, 1985. – С. 26.
73. К истории преподавания анатомии в медицинских институтах в годы Советской власти / И. И. Бобрик, Л. В. Чернышенко // Врачебное дело. – 1985. – № 7. – С. 118-120.
74. Морфофункциональные изменения стенки общего желчного протока при аутопластике циркулярных дефектов сосудами (артерия, вена) / И. И. Бобрик, В. И. Кахрамов // Азербайджанский медицинский журнал. – 1985. – № 4. – С. 26-31.
75. Ультраструктурная организация обменного звена гемомикроциркуляторного русла функционально различных органов человека в пренатальном периоде морфогенеза / И. И. Бобрик [и др.] // Актуальные вопросы морфологии : тез. докл. 2 съезда анатомов, гистологов, эмбриологов и топографоанатомов Укр. ССР, Полтава, 11-13 сентября 1985 г. / МЗ УССР. Укр. респ. науч. об-во анатомов, гистологов, эмбриологов, Полтавский мед. стомат. ин-т. – Полтава, 1985. – С. 237.
76. Формирование первичных кровеносных микрососудов на ранних этапах пренатального морфогенеза человека / И. И. Бобрик [и др.] // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1985. – Т. 89, Вып. 12. – С. 32-37.

1986

77. Закономерности становления ультраструктуры элементов системы микроциркуляции в ранние сроки эмбриогенеза человека / И. И. Бобрик [и др.] // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1986. – Т. 90, вып. 6. – С. 9-13.

78. Клиническое значение гипертензии в выводном протоке поджелудочной железы / Г. Я. Костюк, И. И. Бобрик, Г. В. Терентьев // Врачебное дело. – 1986. - № 10. – С. 81-83.
79. О международной и русской анатомической номенклатуре : к X Всесоюзному съезду АГЭ / К. И. Кульчицкий, И. И. Бобрик // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1986. – Т. 90, Вып. 5. – С. 87-92.
80. Развитие эндотелия кровеносных сосудов гемопоэтических органов в пренатальном периоде морфогенеза человека / И. И. Бобрик, Е. А. Шевченко, В. Г. Черкасов, А. И. Парахин // Врачебное дело. – 1986. – № 4. – С. 17-20.
81. Ультраструктура лимфатических посткапилляров брыжейки тонкой кишки плодов человека / И. И. Бобрик, В. Г. Черкасов, Е. А. Шевченко, А. И. Парахин // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1986. – Т. 91, Вып. 8. – С. 23-27.
82. Ультраструктурный анализ гистогенеза эндотелия кровеносных и лимфатических микрососудов человека в период внутриутробного развития / И. И. Бобрик [и др.] // Морфология сердечно-сосудистой и нервной систем в норме, патологии и эксперименте : сб. науч. трудов; под ред. В. В. Соколова. – Ростов на-Дону, 1986. - С. 12-13.
83. Эндотелий кровеносных микрососудов органов нейроэндокринной системы в онтогенезе человека / И. И. Бобрик [и др.] // Нейрогуморальные механизмы старения : материалы симпозиума 14-16 октября 1986 г., Киев. – Киев, 1986. – С. 16-17.

1987

84. Гемомикроциркуляторное русло щитовидной железы человека в пренатальном периоде морфогенеза / И. И. Бобрик // Развитие сосудов эндокринных органов человека в пренатальном периоде онтогенеза : сб. науч. трудов; под ред. проф. И. И. Бобрика. – Киев, 1987. – С. 13-19.

85. Методологические вопросы изучения и преподавания анатомии человека / И. И. Бобрик [и др.] // Философские вопросы медицины и биологии : респ. межвед. сб. – Киев, 1987. – Вып. 19. – С. 88-103.
86. Особенности миграции лимфоцитов через стенку посткапиллярных венул лимфатических узлов / И. И. Бобрик, В. Г. Черкасов, Е. А. Шевченко, А. И. Парахин // Врачебное дело. – 1987. – № 10. – С. 58-60.
87. Развитие глазного яблока человека в эмбриональном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, Н. С. Бобров // Врачебное дело. – 1987. – № 9. – С. 97-100.
88. Электронно-гистохимическое исследование активности ацетилхолинэстеразы в эндотелиоцитах микрососудов языка человека в пренатальном периоде морфогенеза / И. И. Бобрик, О. Н. Алексеев // Врачебное дело. – 1987. – № 6. – С. 88-90.

1988

89. Клинико-морфологический анализ опухолей вилочковой железы у больных миастенией / И. И. Бобрик [и др.] // Врачебное дело. – 1988. – № 8. – С. 75.
90. Новые данные о структуре тонкой кишки человека / С. П. Жученко, И. И. Бобрик // Врачебное дело. – 1988. – № 11. – С. 1-3.
91. Письмо в редакцию : о публикации статьи проф. С. С. Михайлова / К. И. Кульчицкий, И. И. Бобрик // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1988. – Т. 94, вып. 5. – С. 110-111.
92. Пренатальное развитие желез языка / И. И. Бобрик, О. Н. Алексеев // Врачебное дело. – 1988. – № 9. – С. 89-91.
93. Развитие гемомикроциркуляторного русла языка у человека в пренатальном периоде / И. И. Бобрик, О. Н. Алексеев // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1988. – Т. 94, вып. 1. – С. 63-67.
94. Ультраструктурная характеристика гемомикроциркуляторного русла коры надпочечников человека в пренатальном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, Т.

И. Богданова, Л. В. Дебеленко // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1988. – Т. 94, вып. 2. – С. 24-28.

1989

95. Гемомикроциркуляторное русло в пренатальном периоде морфогенеза человека / И. И. Бобрик, Е. А. Шевченко, В. Г. Черкасов, В. С. Судяков // Врачебное дело. – 1989. – № 7. – С. 5-7.

96. Структурные особенности стенки легочного ствола человека в пренатальном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, С. А. Зурнаджан // Врачебное дело. – 1989. – № 4. – С. 87-89.

97. Ультроструктурные закономерности новообразования вторичных кровеносных микрососудов в пренатальном периоде морфогенеза человека / И. И. Бобрик, В. Г. Черкасов, Е. А. Шевченко // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1989. – Т. 96, вып. 2. – С. 23-26.

1990

98. Гемомикроциркуляторное русло миокарда желудочков сердца человека в пренатальном периоде онтогенеза / И. И. Бобрик, М. Р. Игнатищев // Врачебное дело. – 1990. – № 10. – С. 19-22.

99. Дифференцировка А-инсулоцитов в эмбриональной поджелудочной железе человека / И. И. Бобрик, Л. М. Давиденко, Е. Д. Фурманенко // Врачебное дело. – 1990. – № 6. – С. 63-66.

1991

100. Анатомия почек человека при ультразвуковом исследовании / И. И. Бобрик, И. В. Дуган // Врачебное дело. – 1991. – № 5. – С. 73-76.

101. Дифференцировка панкреатических эндокриноцитов у человека в эмбриогенезе / И. И. Бобрик, Л. М. Давиденко // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1991. – Т. 100, № 2. – С. 42-48.

102. К 150-летию кафедры нормальной анатомии Киевского медицинского института / И. И. Бобрик // Врачебное дело. – 1991. – № 7. – С. 119-120.

103. К 150-летию Киевского медицинского института / И. И. Бобрик [и др.] // Врачебное дело. – 1991. - № 10. – С. 3-8.
104. Мироззренческие аспекты в анатомических исследованиях В. А. Беца / И. И. Бобрик, Н. В. Попов // Философские вопросы медицины и биологии : респ. межвед. сб. / МЗ УССР. – Киев, 1991. – Вып. 23. – С. 25-43.
105. Присуждена премия Государственного комитета СССР по народному образованию за достижения в учебно-воспитательной и научно-методической работе заведующего кафедры Киевского медицинского института, профессору, доктору медицинских наук Бобрику И. И. : приказ Гос. комитета СССР по народному образованию от 19 июля 1990 г. № 103-1 // Бюллетень Гособразования ССР. – 1991. - № 1. – С. 3.
106. Франц Адольфович Стефанис – основоположник отечественной лимфологии : к 150-летию Киевского медицинского института / И. И. Бобрик, Л. В. Чернышенко // Врачебное дело. – 1991. – № 2. – С. 118-120.

1992

107. Лімфатичне русло жіночих статевих органів / Л. В. Чернишенко, І. І. Бобрик // Врачебное дело. – 1992. - № 4. – С. 123-124.
108. Выдающийся отечественный анатом Михаил Сергеевич Спиоров : к 100-летию со дня рождения / И. И. Бобрик, О. В. Чернышенко // Врачебное дело. – 1992. – № 7. – С. 108-112.
109. Ультраструктурные критерии отличия кровеносных и лимфоносных микрососудов на ранних этапах внутриутробного развития человека / Е. А. Шевченко, И. И. Бобрик, А. И. Парахин, Л. П. Грицай // Морфологічні та клінічні аспекти лімфології : матеріали наук. конф. до 100-річчя з дня народження проф. М. С. Спірова / МОЗ України, УДМУ ім. О. О. Богомольця. – Київ, 1992. – С. 95-96.

1994

110. Нервные элементы сердца в условиях экспериментальных операций на желудке / И. И. Бобрик // Актуальні проблеми нейрогістології та нейроонтогенезу : матеріали наук. конф., присвячені 90-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, УДМУ ім. О. О. Богомольця, каф. гістології та ембріології. – Київ, 1994. – С. 15-16.

1995

111. Україні конче потрібні широкопланові багаторічні антропологічні дослідження / І. І. Бобрик // Актуальні проблеми функціональної анатомії судинної системи : матеріали наук. конф. анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України : до 100-річчя від дня народження А. П. Любомудрова, Львів, 14-15 вересня 1995 р. – Львів, 1995. – С. 130.
112. Ультраструктурні особливості розвитку внутрішньоорганних лімфоносних мікросудин на ранніх стадіях пренатального онтогенезу людини / І. І. Бобрик [та ін.] // Актуальні проблеми функціональної анатомії судинної системи : матеріали наук. конф. анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України : до 100-річчя від дня народження А. П. Любомудрова, Львів, 14-15 вересня 1995 р. – Львів, 1995. – С. 10-11.

2003

113. Гемомікроциркуляторне русло м'язової оболонки стінки трубчастих органів травної системи людини протягом пренатального онтогенезу / І. І. Бобрик, О. О. Шевченко, В. Г. Черкасов, Ю. Ю. Кузьменко // Галицький лікарський вісник. – 2003. – Т. 10, № 2. – С. 30-32. – Бібліогр.: 6 назв.

2004

114. Анатом, який відкрив дорогу неврології та психіатрії : [Володимир Олексійович Бец] / І. Бобрик // Мистецтво лікування. – 2004. – № 5. – С. 89-91 : портр.

115. Загальні закономірності пренатального розвитку гемомікроциркуляторного русла функціонально різних органів людини / І. І. Бобрик [та ін.] // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2004. – Т. 3, № 4. – С. 15-17. – Бібліогр.: 7 назв.
116. Реактивні зміни нервових елементів печінки в умовах експериментальних операцій на органах травлення / І. І. Бобрик // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наук. конф., присв. 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, каф. гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 28-29.
117. Розвиток кровоносних капілярів скелетного м'язу людини в пренатальному періоді онтогенезу / І. І. Бобрик, О. О. Шевченко, Ю. Ю. Кузьменко, В. Г. Черкасов // Таврический медико-биологический вестник. – 2004. – Т. 7, № 4. – С. 38-39. – Бібліогр.: 4 назв.
118. Спогади про професора М. І. Зазибіна / І. І. Бобрик // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наук. конф., присв. 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, каф. гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 11-13.
119. Структурні аспекти утворення капілярних «бруньок росту» / І. І. Бобрик, В. Г. Черкасов, О. О. Шевченко, Ю. Ю. Кузьменко // Гістологія та ембріогенез периферійної нервової системи : матеріали наук. конф., присв. 100-річчю з дня народження М. І. Зазибіна / МОЗ України, АМН України, Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, каф. гістології та ембріології. – Київ, 2004. – С. 77.

2005

120. Анатомические предпосылки разделения нижней челюсти на сегменты / И. И. Бобрик [и др.] // Український морфологічний альманах. – 2005. – Т. 3, № 1. – С. 95-96. – Бібліогр.: 5 назв.
121. Схема анатомического деления нижней челюсти / В. А. Маланчук, И. И. Бобрик, М. Н. Чумак, М. Р. Игнатищев // Современная стоматология. – 2005. – № 1. – С. 93-94. – Библиогр.: 5 назв.

2006

122. Особливості вікової динаміки вмісту окремих мікроелементів в твердих тканинах молочних зубів / З. З. Масна, І. І. Бобрик // Український медичний альманах. – 2006. – Т. 9, № 4 (додаток). – С. 96-97. – Бібліогр.: 8 назв.
123. Особливості топографії живильних отворів галузі нижньої щелепи / І. І. Бобрик [та ін.] // Вісник стоматології. – 2006. – № 4. – С. 52-55. – Бібліогр.: 7 назв.

2008

124. Ультраструктура центрального ядра задніх горбиків середнього мозку щура при стрептозотоциновому цукровому діабеті / І. І. Бобрик, М. І. Бобрик // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2008. – Т. 7, № 3. – С. 20-24. – Бібліогр.: 15 назв.

ІІІ. ЛІТЕРАТУРА ПРО БОБРИКА ІВАНА ІВАНОВИЧА

125. Бобрик Іван Іванович // Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1941–2011. У 2 кн. Кн. 2. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку (1921–2011) : біограф. словник / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова ; за ред. В. Ф. Москаленка. – Вид. 4-те, оновл. і доопрац. – Київ : Авіцена, 2011. – С. 30-31.
126. Бобрик Іван Іванович / В. Ф. Москаленко, І. М. Полякова // Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (1841–2006) / В. Ф. Москаленко, І. М. Полякова. – Вид. 3-тє, випр. і допов. – Київ : Книга-плюс, 2006. – С. 24.
127. Бобрик Іван Іванович // Хто є хто в Україні / уклад. та ред.: Юрій Марченко, Олександр Телемко. – Київ: «К.І.С.», 2006. – С. 86.

128. Бобрик Іван Іванович / Л. А. Пиріг // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – URL: <https://esu.com.ua/article-35626>
129. Бобрик Іван Іванович // Тернопільський енциклопедичний словник : у 4 т. т. 1: А — Й / голова редкол. Г. Яворський. – Тернопіль, 2004. – С. 146.
130. Бобрик Іван Іванович. Анатом. URL: <https://anatom.ua/memoria/bobryk/>
131. Бобрик Іван Іванович. Тернопільщина регіональний інформаційний портал. URL: <https://irp.te.ua/bobryk-ivan-ivanovych/>
132. Іван Іванович Бобрик: к 60-летию со дня рождения // Архив анатомии, гистологии и эмбриологии. – 1985. – Т. 89, № 12.
133. Пам'яті професора Бобрика Івана Івановича (1925–2011) // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2011. – Т. 10, №3. – С. 76-77.
134. Пам'яті професора Івана Івановича Бобрика: до 95-річчя з дня народження. URL: <https://nmuofficial.com/news/pam-yati-profesora-ivana-ivanovycha-bobryka-do-95-richchya-z-dnya-narodzhennya/>
135. Пиріг Л. А. Бобрик Іван Іванович / Л.А. Пиріг // ЕСУ в 30 т. / гол. редкол.: І. М. Дзюба та ін. – Київ: НАН України, 2004. – Т. 3: Біо–Бя. – С. 97.
136. Світлій пам'яті професора Івана Івановича Бобрика : (до 95-річчя з дня народження). URL: <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-anatomyu-cheloveka/news/>
137. Черкасов В. Г. Член-кореспондент АПН України, професор Бобрик Іван Іванович – видатний представник славетної Київської школи анатомів (до 80-річчя від дня народження) / В. Г. Черкасов // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – 2005. – Т. 4, № 4. – С. 101-103.

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека**

Виробничо-практичне видання

***Бобрик Іван Іванович – вчений, лікар-анатом, заслужений діяч науки і техніки
УРСР, Президент наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і
топографоанатомів України, завідувач кафедри нормальної анатомії, декан 1-го
лікувального факультету: (до 100-річчя від дня народження)***

Інформаційний список літератури

Укладачі:

Олена Валеріївна Ключніченко
Лариса Сергіївна Медяник

Відповідальна за випуск
Людмила Василівна Папуша

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека
03057 м. Київ, просп. Берестейський 36
е-пошта library@nmu.ua

Київ 2025